

Ärendenummer
TRV 2026/57690
Motpartens ärendenummer
Fi2026/00227

Dokumentdatum
2026-09-07

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
fi.ofa.dis.remisser@regeringskansliet.se
gd-sekreterare@trafikverket.se
webbprojekstod@trafikverket.se
arendeberedninggdv@trafikverket.se
arendeberedningIKT@trafikverket.se

Trafikverkets svar på remiss över Post- och telestyrelsens rapport Stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster, PTS-ER-2026:3

Trafikverket har beretts möjlighet till yttrande rörande rapport Stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster (PTS-ER-2026:3).

Sammanfattning

Trafikverket ser positivt på ambitionen att stärka den digitala infrastrukturen längs vägar och järnvägar. En väl fungerande mobilkommunikationsinfrastruktur är viktig för transportsystemets funktion och för att användaren ska ha tillgång till ett tillgängligt, robust och effektivt transportsystem. Det är även en förutsättning för utvecklingen av transportsystemets digitala tjänster.

Trafikverket bedömer samtidigt att flera delar av förslaget behöver utvecklas ytterligare och förtydligas innan ett eventuellt genomförande. Det gäller särskilt stödets inriktning i förhållande till transportsektorns behov, samordningen med andra statliga initiativ inom kommunikationsområdet, de tekniska kraven på den infrastruktur som byggs ut samt de praktiska konsekvenserna för de vägar och järnvägar som förvaltas av Trafikverket.

Det föreslagna stödets effekter för mobiloperatörerna och marknaden för digital infrastruktur behöver också analyseras vidare, så att stödsystemet inte leder till snedvridningar på marknaden, som motverkar förslagets syften.

Trafikverket ser att ett genomförande kan medföra kostnader, som inte ryms inom de anslagsramar som idag gäller för Trafikverket, samt en ökad resursåtgång för Trafikverket. Det är därför viktigt att ansvar och finansiering

Ärendenummer
TRV 2026/57690
Motpartens ärendenummer
Fi2026/00227

Dokumentdatum
2026-09-07

tydliggörs och att en nära samverkan mellan Post- och telestyrelsen och Trafikverket säkerställs vid ett genomförande av stödordningen.

Trafikverkets synpunkter

Stödets inriktning och utformning

Trafikverket delar bedömningen att det finns behov av förstärkt mobil kommunikationsinfrastruktur längs delar av väg- och järnvägsnätet, där kommersiella förutsättningar för utbyggnad är begränsade.

Trafikverket noterar samtidigt att rapporten i stor utsträckning motiverar stödets samhällsnytta genom möjligheten att stärka regional tillgänglighet och förstorade arbetsmarknadsregioner. Trafikverket anser att det fortsatta arbetet även bör beakta de nyttor som förbättrad mobil uppkoppling ger för transportsystemets generella funktion, säkerhet och effektivitet.

För delar av infrastrukturen med särskilda utmaningar, som kommunikation i tunnlar och andra platser med svag täckning, har Trafikverket, med stöd bl.a. i regleringsbrevet för Trafikverket, vidtagit flera åtgärder för att underlätta utbyggnad av förbättrad mobiltäckningen. För att leva upp till förväntningarna på ytterligare åtgärder från mobiloperatörer och aktörer i transportbranschen krävs dock finansiering som idag saknas.

Trafikverket har noterat att PTS förordar att särskilda medel tillförs Trafikverket vid sidan av den föreslagna stödordningen för sådana åtgärder där mobiloperatörerna saknar rådighet att på egen hand tillskapa täckning. Mot bakgrund av att Trafikverket tidigare inte har tillförts specifika medel för att genomföra denna typ av åtgärder ser Trafikverket positivt på PTS förslag som en möjlig väg för att finansiera utbyggnad av publik digital kommunikation också i exempelvis järnvägstunnlar. För mer information, se Trafikverkets svar på uppdraget i regleringsbrevet LI2024/02399.

Risk för fragmenterad utbyggnad

Trafikverket noterar att den föreslagna modellen kan innebära att olika aktörer ansvarar för digital infrastruktur på olika geografiska delsträckor.

Ur ett användarperspektiv är det angeläget att den utbyggnad som genomförs bidrar till sammanhängande och robusta kommunikationslösningar längs transportkorridorerna, det gäller sammanhängande både när det gäller generell täckning och sammanhängande tjänstekvalitet för användarna.

Ärendenummer
TRV 2026/57690
Motpartens ärendenummer
Fi2026/00227

Dokumentdatum
2026-09-07

Trafikverket anser därför att frågan om långsiktig funktionalitet och helhetsperspektiv bör beaktas i det fortsatta arbetet.

Gemensam identifiering av stödberättigade sträckor

Trafikverket vill betona vikten av att berörda parter har en likartad tolkning av de föreslagna kriterierna för vilka väg- och järnvägssträckor som ska omfattas av stödet. Det är viktigt att de stråk som omfattas av stöd ger största möjliga nytta för transportsystemet som helhet och att kriterier och prioriteringarna utformas på ett transparent sätt. Trafikverket ser därför behov av fortsatt dialog kring hur de stödberättigade sträckorna avgränsas och prioriteras.

Trafikverket noterar även att den föreslagna konkurrensmodellen kan innebära att investeringar i första hand genomförs på sträckor där utbyggnadskostnaderna är relativt låga i förhållande till den digitala kommunikationsvolymen. Det finns därför en risk att vissa geografiska områden får begränsade möjligheter att ta del av stödet.

Tekniska krav bör bedömas utifrån långsiktiga behov

Trafikverket anser att de tekniska krav som ställs på stödfinansierad infrastruktur bör utvärderas utifrån transportsektorns långsiktiga behov. Utvecklingen mot ökad digitalisering, automatisering och uppkoppling inom transportsektorn innebär ökade krav på kommunikationsinfrastrukturens kapacitet, robusthet och tillgänglighet. Mobilnäten utgör en grundläggande kommunikationskanal mellan transportsystemets digitala tjänster och uppkopplade fordon, vilket bör beaktas vid utformningen av stödets tekniska krav. Även om kommunikationen, här främst för väginfrastrukturen, sker via fordonstillverkare, tjänsteleverantörer och mobiloperatörer är Trafikverket beroende av att mobilinfrastrukturen uppfyller de krav som transportsystemets tjänster ställer. Det är därför angeläget att de investeringar som genomförs är framtidssäkra.

I rapporten ges autonoma godstransporter på väg en relativt framträdande roll som framtida användningsområde. Trafikverket ser detta som ett viktigt utvecklingsområde, men bedömer samtidigt att de mer etablerade digitala tjänster som används av dagens trafikanter och vägfordon, som trafik- och omledningsinformation, bör ges större utrymme i analysen av samhällsnyttor och behov.

Ärendenummer
TRV 2026/57690
Motpartens ärendenummer
Fi2026/00227

Dokumentdatum
2026-09-07

Trafikverket bedömer att stödmodellen även bör möjliggöra stöd till lösningar ombord på tåg för att förbättra mobiltäckningen, när dessa är mer samhällsekonomiskt effektiva än ytterligare utbyggnad av mobil infrastruktur längs järnvägen. Möjligheten att använda satellitlösningar, i kombination med aggregerad bandbredd från mobilnäten, har också påpekats av Trafikverket i LI2024/02399. Även sådana lösningar bör kunna övervägas som ett tekniskt alternativ i vissa fall.

Samordning med andra statliga satsningar är nödvändig

Trafikverket ser ett tydligt behov av samordning mellan den föreslagna stödordningen och andra statliga initiativ inom området digital kommunikationsinfrastruktur.

Detta gäller bland annat utvecklingen av framtida järnvägs kommunikation genom tågradiosystemet Future Railway Mobile Communication System (FRMCS), vidare utveckling av bl.a. Trafikverkets optofiber-anläggning, samt andra planer och pågående initiativ för robust och säker kommunikation inom transportsektorn. Det kan också innefatta sådana kommunikationsbehov som Trafikverket har för sin egen anläggning. En samordnad planering kan bidra till att investeringar genomförs mer kostnadseffektivt och att statliga resurser används på ett ändamålsenligt sätt.

Konsekvenser för vägar och järnvägar behöver belysas ytterligare

Trafikverket bedömer att ett genomförande av stödordningen kan innebära en omfattande utbyggnad av master, radioutrustning, elanslutningar och fiberanslutningar längs statliga vägar och järnvägar.

I det fortsatta arbetet är det, enligt Trafikverkets uppfattning, angeläget att utveckla analysen av de konsekvenser som en sådan utveckling kan få för planering, tillståndshantering, markåtkomst, anläggningsförvaltning samt drift och underhåll av transportinfrastrukturen. Trafikverket vill även betona vikten av att utreda hur samordning kan genomföras för installationer av kommunikationsinfrastruktur i närheten av järnvägsspåren.

Genomförande och samverkan

Trafikverket anser att ett framgångsrikt genomförande förutsätter en strukturerad och löpande samverkan mellan Post- och telestyrelsen och Trafikverket.

Ärendenummer
TRV 2026/57690
Motpartens ärendenummer
Fi2026/00227

Dokumentdatum
2026-09-07

Detta gäller såväl framtagande av stödområden, kriterier och prioriteringar som genomförande, uppföljning och eventuella framtida förändringar av stödordningen.

Trafikverket noterar vidare att stödordningen förutsätter godkännande enligt EU:s statsstödsregelverk. Detta innebär att det sannolikt kommer att dröja flera år innan konkreta effekter kan uppnås i transportsystemet. Trafikverket bedömer därför att det är viktigt att tidplaner och förväntade effekter utformas med hänsyn till de processer som krävs före ett genomförande, exempelvis för tillgång till tid i spår för installations- och underhållsarbeten.

Samlad bedömning

Trafikverket ser positivt på förslaget ambition att stärka den digitala infrastrukturen längs vägar och järnvägar. Trafikverket ser samtidigt att stödets närmare utformning behöver förtydligas och utvecklas ytterligare, särskilt avseende samordning med andra statliga initiativ, tekniska krav, genomförandeformer samt konsekvenser för den transportinfrastruktur som Trafikverket ansvarar för.

Föredragande, samråd och sakgranskning

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Roberto Maiorana. Föredragande har varit utredare Sandra Bårdén, enhet Digitalisering väg på verksamhetsområde Planering, och senior utredningsledare Björn Hasselgren, enhet Långsiktig planering på verksamhetsområde Planering.

Samråd har skett med Ulrika Geeraedts, verksamhetsområdeschef för Planering, Sandra Nordahl, avdelningschef för Samhällsplanering och genomförande inom verksamhetsområde Planering, samt Verksgemensam styrning genom Monica Svingen.

Roberto Maiorana,
Generaldirektör

Ärendenummer
TRV 2026/57690
Motpartens ärendenummer
Fi2026/00227

Dokumentdatum
2026-09-07

Sandra Bårdén
Utredare

sandra.barden@trafikverket.se
Direkt: +46 10-123 90 37
Mobil: 070-0071004

Trafikverket

Adress: 171 54 Solna
Besöksadress: Solna strandväg 98
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2026/57690, Motpartens ärendenummer Fi2026/00227, Dokumentdatum 2026-09-07, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.